

CONV 281/02

WG III 13

FÖLJENOT

---

från:	Sekretariatet
till:	Arbetsgruppen för status som juridisk person
Ärende:	Sammanfattande not från mötet den 11 september 2002

---

1. Mötet var uppdelat i två delar: en om följderna av att tilldela unionen status som juridisk person och en om förenkling av fördragen.

I. Följder av att uttryckligen tilldela unionen status som juridisk person

2. Ordföranden informerade om att medlemmarna efter gruppens möte den 18 juli 2002 hade uppmanats att lämna skriftliga synpunkter på utkastet till rapport (SN 3130/02) före den 5 september 2002. Följande medlemmar har lämnat skriftliga bidrag: Kvist, du Granrut, Tiilikainen, Pleuger, Lord McLennan of Rogart, Andreani och Muscardini.
3. Ordföranden överlämnade på grundval av de skriftliga bidragen ett nytt utkast till rapport (WD 10/02), som arbetsgruppen diskuterade. Ordföranden underströk att överläggningarna bör slutföras i slutet av september, så att han kan lägga fram slutrapporten vid plenarmötet den 3–4 oktober 2002.
4. Under diskussionen instämde medlemmarna i allmänhet i rapporten. Några var dock tveksamma till att i rapporten ta ställning till tanken på att slå ihop befattningarna som hög representant och kommissionsledamot med ansvar för yttre förbindelser, ett ämne som framför allt hör hemma inom behörighetsområdet för den framtida arbetsgruppen för yttre

åtgärder. I detta sammanhang framhöll några medlemmar att det är absolut nödvändigt att ha en enda uppsättning förhandlare. Andra medlemmar tog upp att det kan vara en fördel att i vissa fall föreskriva att internationella avtal skall behandlas av de nationella parlamenten, och att det är viktigt att besluta om anslutning till Europakonventionen om skydd för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna.

5. Efter diskussionen beslutade arbetsgruppen att förlänga tidsfristen för medlemmarnas skriftliga synpunkter på texten till den 16 september 2002 så att den kan antas vid nästa möte den 19 september 2002. Man enades om att gruppen skall lägga fram en enda rapport med ett tillägg om förenkling av fördragen.

II. Förenkling av fördragen

6. Vid föregående möte den 18 juli ägnade sig arbetsgruppen åt frågan om följder för förenklingen av fördragen av en status som en enda juridisk person (se WG III–WD 06). Det rådde då konsensus i gruppen för en sammanslagning av huvudfördragen (EU- och EG-fördragen) till ett enda rättsinstrument bestående av två skilda delar, varav den första skulle innehålla bestämmelser av konstitutionell art (alternativ 1 b). I princip skulle detta rättsinstrument ersätta de nuvarande EU- och EG-fördragen (samt alla efterföljande revideringar).
7. Två experter hade inbjudits för att redogöra för sina synpunkter i ärendet, professor Peter-Christian Müller-Graff (universitetet i Heidelberg) och professor Bruno de Witte (Europeiska universitetsinstitutet i Florens). De båda experterna förordade det alternativ som gruppen har ställt sig bakom¹ och avvisade i alla händelser antagandet av en konstitutionell text utan rättsverkan. De påminde också om att det är helt möjligt att i ett fördrag och en enda struktur behålla skilda beslutsförfaranden, instrument med särskild rättslig verkan eller till och med varierande domstolskontroll (vilket för övrigt ofta redan är fallet i det nuvarande EG-fördraget till exempel).

---

¹ Bruno de Witte angav att andra primärrättsliga källor skulle kunna ingå i sammanslagningen av fördragen, till exempel de bestämmelser i enhetsakten eller Amsterdamfördraget som snarare är ett tillägg till de konstituerande fördragen än en ändring av dessa.

8. Peter-Christian Müller-Graff klargjorde att detta alternativ kombinerar alla fördelar med de andra alternativ som läggs fram i WD 06 (ett enda fördrag för en enda juridisk person, ändring, kodifiering, sammanslagning och förenkling av de nuvarande fördragen, ett grundfördrag med rättsverkan, osv.). Alternativet innehåller å andra sidan vissa "utmaningar", särskilt om det skulle medföra att medlemsstaterna också skall ratificera den andra konsoliderade delen. Dessutom kan man fråga sig om alla de nuvarande protokollen bör behållas.
9. Han framförde därefter sina idéer i fråga om "grundfördragets" struktur och innehåll, som enligt honom bör behålla den nuvarande ordningen i fördragen (mål, politik och institutioner). Dessutom kan vissa konstitutionella grundprinciper införas, särskilt principen om gemenskapsrättens företräde och direkta tillämplighet. Vissa av de nuvarande artiklarna i EU-fördraget kan ligga till grund för grundfördraget (särskilt i avdelning I i EU-fördraget).
10. En av de viktigaste frågorna när det gäller innehållet berör grundtextens längd: en alltför kort text skulle ha föga operativt värde.
11. Bruno de Witte inriktade sitt anförande på tre frågor: pelarstrukturen, kopplingen mellan grundfördraget och den övriga primärrätten och det nya fördragets ikraftträdande.
12. Han ansåg att sammanslagningen av pelarna i en enda struktur i möjligaste mån borde åtföljas av vissa ändringar i sak, så att ett antal principer och mekanismer generaliseras och undantag bara fastställs där det bedöms nödvändigt. Tillämpningsområdet för vissa bestämmelser i det nuvarande EG-fördraget skulle i själva verket kunna utsträckas till att omfatta hela unionens verksamhet utan större problem. Detta gäller exempelvis för subsidiaritets- och proportionalitetsprinciperna, skyldigheten att samarbeta uppriktigt och principen om icke-diskriminering på grund av nationalitet, osv.¹ Frågan är nog redan mer känslig när det till exempel gäller räckvidden för de tillfälliga undersökningskommittéer som upprättas i Europaparlamentet, vilka för närvarande i princip inte kan ägna sig åt frågor inom andra och

---

¹ Artiklarna 5, 10 och 12 i EG-fördraget.

tredje pelarna. Slutligen är utvidgade befogenheter för domstolen eller gemenskapsmetoder på dessa områden en av de grundläggande frågor som konventet bör behandla.

13. Beträffande kopplingen mellan grundfördraget och de befintliga fördragen betonade Bruno de Witte vikten av att de senare slås samman, konsolideras samt konsekvent och uttryckligen kopplas till grundfördraget. Han var inte positiv till den andra metoden, som skulle gå ut på att grundfördraget överordnas de befintliga fördragen, bland annat på grund av den rättsliga osäkerhet och ytterligare komplexitet som den skulle innebära. Konsolideringen av de nuvarande fördragen kan ingå i en andra del i ett enda fördrag – en lösning som Bruno de Witte föredrar – eller i separata fördrag eller protokoll, vilket kanske skulle göra det svårare att läsa helheten. Det kommer inte nödvändigtvis att finnas någon hierarkisk över- eller underordning mellan grundfördraget och den andra delen, även om man skulle införa ett enklare ändringsförfarande för den andra delen. I detta fall borde domstolen dock kunna besluta om huruvida valet av förfarande är giltigt. Ett sista alternativ kan vara att omvandla en del av primärrätten till "grundläggande lag", dvs. till gemenskapslagstiftning som är överordnad den vanliga lagstiftningen men underordnad fördragen. En sådan omvandling kan dock bara genomföras i framtiden, på grundval av ett bemyndigande i fördragen i detta avseende. Om målet begränsar sig till att differentiera ändringsförfarandena skulle det alltså räcka med en differentiering i primärrätten.
14. Bruno de Witte tog därefter upp en känslig fråga, dvs. vad som händer om en medlemsstat inte ratificerar resultatet av den regeringskonferens som kommer att följa på konventet. Han påminde här om att de nuvarande fördragen i princip bara kan ändras genom ett enhälligt beslut av medlemsstaterna eller i förekommande fall genom att särskilda arrangemang ingås med dem som inte kan ratificera det aktuella ändringsfördraget. Likaså kan det nuvarande allmänna förfarandet för revidering av fördragen bara ändras genom enhälligt samtycke, bland annat för att rent allmänt lösa ovannämnda problem (eller för att formalisera konventets lösning).
15. Däremot anser han inte att artikel 48 i EU-fördraget hindrar att man i grundfördraget föreskriver ytterligare villkor för ikraftträdandet, till exempel att det skall godkännas av konventet eller genom en alleuropeisk folkomröstning.

16. Det allmänna ändringsförfarandet kan slutligen komma att differentieras i framtiden, vilket inte med nödvändighet innebär att det strikt motsvarar de eventuellt två delarna av ett enda fördrag. I detta sammanhang bör man för ett antal bestämmelser kunna tänka sig en omröstning med utvidgad kvalificerad majoritet eller till och med undvika att använda nationella förfaranden i samband med ratificeringen. Det bör fastställas kriterier som gör det möjligt att fastställa bestämmelser i denna fråga.
17. Efter diskussionen beslutade arbetsgruppen att medlemmarna skall få tid på sig till den 16 september 2002 för att översända skriftliga bidrag om det utkast till rapport som de mottog i juli 2002. De uppmanades särskilt av ordföranden att uttala sig om eller att föreslå ändringar av alternativ 1 b i dokumentet (WD 06).
